

MAPA PUTA ZA RAZVOJ SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE OTPORNOG NA KRIZE I VANREDNE SITUACIJE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE 2023-2027

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalno ministarstvo
rada i socijalne politike

unicef

za svako dijete

MAPA PUTA ZA RAZVOJ SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE
OTPORNOG NA KRIZE I VANREDNE SITUACIJE U FEDERACIJI
BOSNE I HERCEGOVINE 2023-2027

SADRŽAJ

UVOD	3
VAŽNOST SOCIJALNE ZAŠTITE U PRIPREMI, ODGOVORU I OPORAVKU OD KRIZA I VANREDNIH SITUACIJA	4
KLJUČNI IZAZOVI	6
VIZIJA MAPE PUTA	9
STRATEŠKI PRIORITETI	10
SISTEMSKA RJEŠENJA ZA REALIZACIJU PRIORITETA	11
KLJUČNA PARTNERSTVA ZA REALIZACIJU MJERA	16

UVOD

U protekle četiri godine, institucije sistema socijalne zaštite Federaciji BiH (FBiH) su aktivno uključene u realizaciju Zajedničkog programa Vlade Švicarske i Ujedinjenih nacija¹ „Smanjenje rizika od katastrofa (DRR) za održivi razvoj u BiH“, u okviru kojeg su se postigli značajni rezultati u izgradnji sistema socijalne zaštite otpornog na krize i vanredne situacije u BiH.

U koordinaciji sa partnerskim UN agencijama, UNICEF je podržao provođenje komponente Programa posvećene jačanju kapaciteta sistema socijalne zaštite za pripremu, odgovor i oporavak od vanrednih situacija i kreiranje multisektorskih poveznica sa drugim sektorima i sistemima u integrisanom modelu smanjenja rizika od katastrofa u 5 općina i gradova u FBiH (Bihać, Sanski Most, Kakanj, Kalesija, Gradačac)², odnosno 10 u BiH.

Ključne intervencije ove programske komponente su obuhvatile:

i) podršku kreiranju integriranih koordinacionih DRR mehanizama sa učešćem institucija sistema socijalne zaštite,

ii) kreiranje metodoloških okvira i izradu Procjena rizika i Planova djelovanja u krizama i vanrednim situacijama institucija sistema socijalne zaštite, uz standardne operativne procedure i integraciju ovih dokumenata u lokalne strategije razvoja,

iii) izradu i provođenje sveobuhvatnih trening paketa iz oblasti upravljanja rizicima od vanrednih situacija prilagođenih nadležnostima institucija sistema socijalne zaštite

iv) provođenje mjera iz usvojenih Planova djelovanja u krizama i vanrednim situacijama kroz finansijsku, stručnu i operativnu podršku centrima za socijalni rad kroz implementaciju lokalnih DRR projekata socijalne zaštite.

Naučene lekcije i iskustva pri realizaciji tih mjera u 5 općina i gradova u FBiH su oblikovali potrebe, rješenja i viziju daljnjeg unapređenja sistema u ovoj oblasti, sublimiranoj u Mapi puta.

Cilj Mape puta je širenje dobrih praksi i iskustava i u ostale opštine i gradove u BiH uz ulaganje u systemske mjere integracije DRR-a u sektor socijalne zaštite kroz rad na zakonodavnim, strateškim i budžetskim okvirima sistema.

¹ Zajednički Swiss UN program provode UN agencije: UNDP, UNICEF, UNFPA, UNESCO, FAO.

² Kroz šire programske intervencije UNICEF-a uz podršku USAID-a, ovaj model je implementiran u dodatnih 5 općina i gradova u FBiH: Tuzla, Zenica, Čitluk, Ljubuški, Jajce.

VAŽNOST SOCIJALNE ZAŠTITE U PRIPREMI, ODGOVORU I OPORAVKU OD KRIZA I VANREDNIH SITUACIJA

Bosna i Hercegovina (BiH) je 2022. stekla status zemlje kandidata za članstvo u EU, a u središtu tog puta je postizanje održivog i inkluzivnog razvoja koji posebnu pažnju posvećuje najranjivijim kategorijama stanovništva kroz prilike i mogućnosti za ravnopravno učešće u socioekonomskom razvoju društva.

Mnogobrojne analize sistema socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH su ukazale na potrebu da se preispita obuhvat, ciljanje i adekvatnost novčanih davanja, te pokrivenost i kvalitet usluga sistema socijalne zaštite kako bi se dosegla jednakopravnost, sveobuhvatnost i pravičnost, u svrhu smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti. Zbog administrativne složenosti sistema, generišu se brojne razlike u ostvarivanju prava socijalne zaštite građana i onemogućavaju jedinstven pristup svim resursima i mogućnostima sistema.

Uz dugotrajne izazove borbe sa visokim stopama siromaštva, posebno djece, te slaborastućim ekonomskim razvojem države, dodatni rizik predstavljaju sve učestalije pojave prirodnih i drugih opasnosti u vidu vanrednih situacija i katastrofa (velike poplave 2010., 2014, klizišta, pandemija COVID-19, ekonomska kriza i inflacija), koje uzrokuju značajne ekonomske i socijalne gubitke koji se posebno negativno odražavaju na najranjivije grupe stanovništva (višečlane porodice sa djecom, porodice s djecom u riziku od siromaštva, osobe i djeca sa invaliditetom, djevojčice i žene iz ranjivih grupa, porodice i djeca izložena riziku od razdvajanja, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, Romi, osobe treće životne dobi). Važno je napomenuti da vanredna stanja negativno doprinose povećanju stope nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, uključujući rodno uvjetovano nasilje, tjelesno kažnjavanje te dovode do povećanog rizika od razdvajanja obitelji, uključujući institucionalizaciju djece.

S tim u vezi, u posljednjoj deceniji se svi javni i privatni sistemi društva susreću s potrebom boljeg i efikasnijeg planiranja resursa, tehničkih i operativnih kapaciteta kako bi se bolje pripremili na ovakve situacije te spriječili negativne posljedice u što većoj mjeri. Sistem socijalne zaštite u FBiH primarno počiva na nedoprinosnim novčanim davanjima koja se finansiraju iz budžeta entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave u FBiH (porodične i dječje naknade, uključujući naknade za porodilje te socijalnu pomoć koja se dodjeljuje na temelju provjere imovinskog i dohodovnog cenzusa, kao i naknade za ratne kategorije). U širem smislu, sistem socijalne zaštite obuhvata i socijalne usluge koje su u nedovoljnoj mjeri razvijena i finansirana grana socijalne zaštite, shodno ograničenim kapacitetima gradova i općina u čijoj je većinskoj nadležnosti osiguravanje i/ili finansiranje ovih usluga.

Važno je naglasiti da je socijalna zaštita ključni mehanizam i jedno od temeljnih ljudskih prava što nalaže da se svakom pojedincu osigura adekvatan pristup zaštiti i sigurnosti prihoda tijekom cijelog životnog ciklusa, uključujući u vanrednim situacijama i krizama.

Zbog sve učestalijih vanrednih situacija i kriza, sistem socijalne zaštite i njegovi podsegmenti (porodična i dječija zaštita) se izraženo susreće sa potrebom razvoja posebnih politika, pravnih mehanizama, finansijskog i izvršnog okvira koji bi bili prilagođeni rastućim potrebama korisnika u vanrednim situacijama kako bi se preveniralo, smanjilo ili u potpunosti otklonilo siromaštvo, socijalna isključenost i niz socijalnih posljedica koje nastaju slijedom vanrednih situacija (nasilje, zlostavljanje, zanemarivanje, psihosocijalne smetnje, invaliditet).

Nakon poplava 2014., UNICEF kontinuirano saraduje sa institucijama sistema socijalne zaštite u FBiH na izgradnji kapaciteta za pripremu, odgovor i oporavak od vanrednih situacija uz kreiranje multisektorskih poveznica sa drugim sektorima u integrisanom modelu smanjenja rizika od katastrofa. Saradnja je započeta kroz izradu Priručnika za djelovanje centara za socijalni rad u vanrednim situacijama 2016.³, te je dalje nastavljena kroz sistemski pristup i testiranje DRR mehanizma u 19 opština i gradova (10 u FBiH) kroz saradnju sa centrima za socijalni rad kao vodećim partnerima na lokalnom nivou.

U tom nastojanju, sistem socijalne zaštite se naslanja i usko je povezan sa djelovanjem ostalih sektora koji su od značaja za izgradnju integrisanog i koordinisanog sistema pripravnosti, odgovora i oporavka od vanrednih situacija (sistem zaštite i spašavanja), u skladu sa Sendai okvirom za smanjenje rizika od katastrofa. BiH, kao zemlja potpisnica, implementira Sendai okvir za smanjenje rizika od katastrofa za period 2015-2030. Ovaj međunarodni sporazum ima za cilj spriječiti i odgovoriti na rizike od katastrofa širom svijeta i značajno smanjiti rizike od katastrofa i gubitaka života, sredstava za život i zdravlja.

Također, Sendai okvir je usko povezan sa dostizanjem Ciljeva održivog razvoja i Agende 2030 kao krovnim međunarodnim okvirom za održivi razvoj koji realizuju i vlasti BiH na svim nivoima. To su ciljevi na kojima radi UN u Bosni i Hercegovini kroz Okvir saradnje za održivi razvoj 2021-25 potvrđenog između UN-a i vlasti u BiH kroz četiri strateška prioriteta: Održivi, otporni i inkluzivni rast; Kvalitetno, dostupno i inkluzivno obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita; Uprava i vladavina prava sa ljudima u fokusu; Angažovanje građana i zajednice za socijalnu koheziju. DRR je integrativni element ovih prioriteta.

³ Izrađen u saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, Fakulteta političkih nauka iz Sarajeva, Banje Luke i Mostara.

KLJUČNI IZAZOVI

Sistem socijalne i dječije zaštite u FBiH je fragmentiran. Sa podjelom nadležnosti, zakonodavnog i finansijskog okvira između entiteta, kantona i lokalnog nivoa, prava i usluge iz sistema socijalne zaštite nisu harmonizirani. Dok su oko polovine stanovništva u BiH korisnici programa socijalne zaštite, većina tog obuhvata se odnosi na sistem socijalnog osiguranja i statusne naknade, dok je niži kad su u pitanju programi socijalne pomoći sa ciljanjem siromašnih. Budžetska izdvajanja za socijalnu zaštitu u BiH u odnosu na BDP su ispod prosjeka EU. U okviru takvog sistema, negativne posljedice kriza i vanrednih situacija dovode do značajnih izazova i potreba, grupisanih u nekoliko prioritarnih cjelina:

Multisektorska koordinacija u DRR⁴ i sistemu zaštite i spašavanja:

- ↘ Sistem socijalne i dječije zaštite nije u potpunosti integrisan u sistem zaštite i spašavanja u FBiH, nedostaju precizno definirani pravni akti i operativne procedure koje će jasno regulisati djelatnost institucija sistema socijalne zaštite prije, tokom i nakon vanrednih situacija, te integrisano djelovanje u sistemima zaštite i spašavanja u RS, FBiH i BD.
- ↘ Centri za socijalni rad i ostale ustanove sistema socijalne i dječije zaštite/pružaoci usluga (ustanove za smještaj korisnika, dnevni centri i sl.) većinski nisu članovi Štabova civilne zaštite u FBiH. Također, resorna ministarstva socijalne politike/zaštite na entitetskom i kantonalnom nivou nisu redovno uključeni u članstvo, odnosno rad Štabova. Ovaj nedostatak ograničava sistemsko planiranje mjera pripravnosti, ali i djelovanje u fazi odgovora i oporavka od vanrednih situacija i koordinaciju sa drugim sektorima i institucijama sistema zaštite i spašavanja u FBiH.

Izrada planske dokumentacije za djelovanje prije, tokom i nakon vanrednih situacija:

- ↘ Centri za socijalni rad i ostale ustanove sistema socijalne i dječije zaštite u FBiH većinski ne izrađuju procjene rizika i planove djelovanja u vanrednim situacijama iako za to postoji zakonska osnova i obaveza⁵. Nedosljednost izrade tih dokumenata u praksi stavlja u nepovoljan položaj institucije sistema socijalne i dječije zaštite te negativno doprinosi manjku procjene rizika, ranjivosti, te potreba korisnika, kao i kapaciteta ustanova zasnovanih na dokazima i jasno planiranih mjera djelovanja u svim fazama upravljanja rizicima od katastrofa i vanrednih situacija.
- ↘ Postojeće metodologije za izradu planske dokumentacije u sistemu zaštite i spašavanja u FBiH su u nedovoljnoj mjeri prilagođene nadležnostima i djelatnosti ustanova sektora socijalne zaštite te je potrebna njihova adaptacija kako bi se konzistentno primjenjivale u redovnom planiranju institucija sistema socijalne zaštite (uz njegove podsegmente, porodične i dječije zaštite).
- ↘ Normativni okvir sistema socijalne zaštite i zaštite i spašavanja u FBiH bi trebao jasnije i preciznije definisati obavezu izrade planskih dokumenata djelovanja u vanrednim situacijama u ustanovama socijalne zaštite kao integrativnog dijela sistema zaštite i spašavanja te regulirati praćenje provođenja te obaveze u institucijama i ustanovama sistema na svim nivoima.

4 Od engl. *disaster risk reduction*, odnosno smanjenje rizika od katastrofa.

5 Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Federacije BiH.

Sistem novčanih davanja i usluga u socijalnoj i dječijoj zaštiti

- ✎ Sistem socijalne zaštite u FBiH kroz zakonodavni okvir prepoznaje stanje socijalne potrebe izazvano elementarnim nepogodama i korisnike socijalne zaštite koji su dovedeni u stanje socijalne potrebe slijedom vanrednih situacija⁶. Ipak, sistem novčanih davanja i usluga sistema socijalne zaštite te budžetska izdvajanja su većinski nedovoljna, odnosno nefleksibilna da efikasno zadovolje potrebe stalnih i novih korisnika u vanrednim situacijama i krizama (iskustvo iz poplava i pandemije COVID-19).
- ✎ Iznosi, uslovi i kriteriji za ostvarivanje prava na novčane naknade (različitih vrsta) variraju na nivou entiteta i kantona, ali su u većinskoj mjeri restriktivni i proceduralno/administrativno nefleksibilni za efikasno i brzo uvođenje novih korisnika u stanju socijalne potrebe u prava na novčane naknade u vanrednim situacijama (npr. osobe sposobne za rad koje su izgubile prihode).
- ✎ Uz zakonska, postoje i budžetska ograničenja te nedovoljno planiranje namjenskih rezervnih fondova koja bi se aktivirala i pokrila horizontalno širenje novčanih naknada u vanrednim situacijama i uvođenje dodatnog broja korisnika.
- ✎ Novčana davanja u vidu jednokratnih/privremenih/interventnih pomoći u FBiH mogu biti dobra podloga za reformu uslova za ostvarivanje te vrste naknada uz olakšavanje uslova, reformisanje kriterija i efikasnije isplate u vanrednim situacijama (privremeno uvođenje korisnika i dodatnih domaćinstava u riziku od siromaštva u to pravo i isplata naknada u vanrednim situacijama).
- ✎ Zakonska mogućnost uspostave proširenih prava socijalne zaštite na nivou jedinica lokalne samouprave predstavlja dobru podlogu za definisanje posebnih, interventnih davanja uz prateće uslove i kriterije mogu biti primijenjeni i aktivirani u vanrednim situacijama za interventne novčane naknade, odnosno proširenje obuhvata usluga.

Finansiranje sistema socijalne zaštite u vanrednim situacijama

- ✎ Sistem socijalne zaštite u FBiH nema integrisane, odnosno namjenske budžetske stavke usmjerene za vanredno/krizno djelovanje koji bi omogućili interventno raspolaganje sredstvima u ustanovama socijalne i dječije zaštite, ali i širenje obuhvata korisnika po jasno definisanim uslovima i kriterijima.
- ✎ Postoje pravne i administrativne prepreke koje sprječavaju centre za socijalni rad i ostale ustanove SZ u pružanju brze pomoći onima koji su došli u stanje potrebe uslijed vanrednih situacija katastrofa. U tom pogledu, potrebna je bolja saradnja između različitih nivoa vlasti u FBiH relevantnih za alokaciju budžetskih sredstava.

⁶ Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u FBiH.

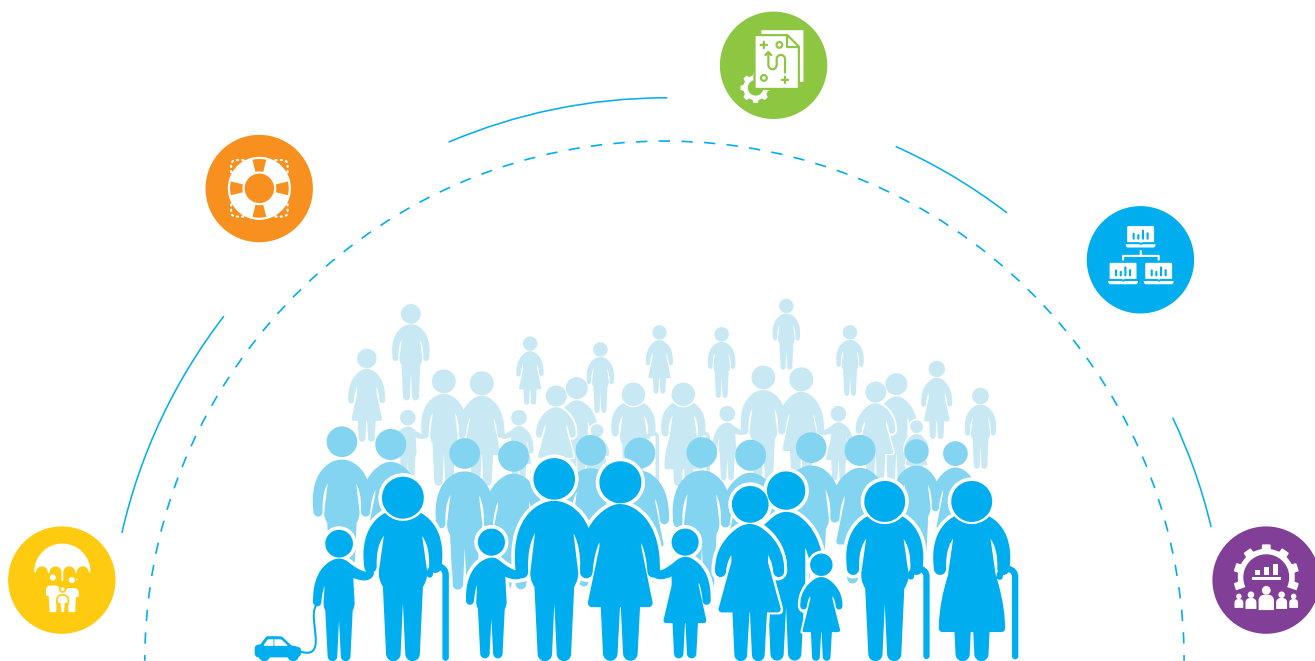
Upravljanje podacima i informacionim sistemima u svrhu informisanog planiranja prevencije, pripravnosti, djelovanja i oporavka od vanrednih situacija

- ↘ Zvanična baza podataka korisnika sistema socijalne i dječije zaštite u FBiH (SOTAC) predstavlja dobru osnovu za daljnju nadgradnju, ali je potrebno osigurati interoperabilnost sa bazama i informacionim sistemima drugih resora, konkretno zaštite i spašavanja kroz DRAS kako bi se bolje mapirale ranjive grupe u riziku od nastanka vanrednih situacija (potencijalni korisnici sistema socijalne i dječije zaštite). Također, potrebno je poticati redovno unošenje podataka u SOTAC kako bi se maksimalno iskoristile njegove mogućnosti u kontekstu evidentiranja, odnosno upotrebe u svrhu planiranja mjera pripravnosti, odgovora i oporavka od vanrednih situacija.
- ↘ Postoje nepodudarnosti, oskudni i nedostatni podaci o ranjivim grupama, što negativno utiče na analizu potreba na terenu u kontekstu odgovora u vanrednim situacijama i alokacija resursa zasnovanih na dokazima. To uključuje podatke o nasilju nad djecom i razdvajanju obitelji koje treba pažljivo pratiti u vanrednim situacijama s obzirom na povećanje rizika.
- ↘ Baze podataka je potrebno dopunjavati izradom socijalnih karata na lokalnom nivou koji će pružiti kompletniji uvid u stanje socijalnih potreba pored već registrovanih korisnika kroz sistem socijalne zaštite što može dati procjenu obima potencijalnih korisnika u vanrednim situacijama (npr. novosiromašnih).

Organizacioni i stručni kapaciteti za djelovanje prije, tokom i nakon vanrednih situacija u ustanovama socijalne zaštite

- ↘ Stručni i tehnički kapaciteti uposlenih u ustanovama i službama socijalne i dječije zaštite su ograničeni za efikasno djelovanje u vanrednim situacijama, posebno u scenariju širenja obuhvata korisnika.
- ↘ Stručne edukacije i treninzi u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa i vanrednih situacija su podigli kapacitete centara za socijalni rad, ali je potreban sistemski pristup i standardizacija paketa obuke, odnosno stručnog usavršavanja iz ove oblasti koji će biti dostupan svim centrima i ustanovama socijalne i dječije zaštite u BiH na redovnoj i planskoj osnovi.
- ↘ Potrebna je integracija DRR-a u standarde za rad ustanova socijalne i dječije zaštite u FBiH uz prateće finansijske okvire kako bi se pri osiguranju materijalno-tehničkih kapaciteta, ali i planiranja ljudskih resursa uzeli u obzir potencijalni rizici uzrokovani vanrednim ili kriznim situacijama.
- ↘ Nivo digitalizacije u radu ustanova socijalne i dječije zaštite je nizak što negativno utiče na pristup i kvalitete usluga, uključujući u vanrednim situacijama kada nerijetko dolazi do otežanog pristupa ustanovama, odnosno oštećenja dokumentacijskih arhiva i materijalno-tehničkih sredstava u ustanovama.

VIZIJA MAPE PUTA:

Sistem socijalne zaštite posjeduje regulatorni i finansijski okvir, ljudske i tehničke resurse i kapacitete te mehanizme za efikasno pružanje podrške korisnicima prije, tokom i nakon vanrednih situacija u koordinaciji sa drugim sektorima i akterima sistema zaštite i spašavanja i smanjenja rizika od katastrofa u FBiH.

Pomenuti mehanizmi u potpunosti su usklađeni sa standardima Evropske unije i drugim međunarodnim standardima koje proizlaze, između ostalih, iz Sendai okvira za smanjenje rizika od katastrofa.

STRATEŠKI PRIORITETI

	STRATEŠKI PRIORITET 1: Normirati i integrisati upravljanje rizicima od katastrofa u sisteme socijalne zaštite u FBiH kroz politike, strategije, zakone i budžetske okvire prije, tokom i nakon vanrednih situacija i kriza u svrhu efikasnog pružanja podrške korisnicima kroz sistem novčanih davanja i usluga
	STRATEŠKI PRIORITET 2: Pozicionirati sektor socijalne zaštite na svim nivoima vlasti u FBiH u integrisanim modelima smanjenja rizika od katastrofa kroz koordinacione mehanizme i učešće u štabovima civilne zaštite
	STRATEŠKI PRIORITET 3: Normirati standarde i prakse redovne izrade planske dokumentacije za djelovanje prije, tokom i nakon vanrednih situacija u ustanovama socijalne zaštite u FBiH
	STRATEŠKI PRIORITET 4: Osigurati da upravljanje podacima i informacionim sistemima sektora socijalne zaštite bude efikasno unaprijeđeno i uvezano sa DRR sistemima i bazama podataka o opasnostima i rizicima od vanrednih situacija
	STRATEŠKI PRIORITET 5: Ulagati u standardizaciju organizacionih i stručnih kapaciteta za djelovanje prije, tokom i nakon vanrednih situacija u ustanovama socijalne zaštite kroz kontinuirane obuke i dugoročnu izgradnju kapaciteta kroz sistem

SISTEMSKA RJEŠENJA ZA REALIZACIJU PRIORITETA

 STRATEŠKI PRIORITET 1: Interakcija DRR-a u strateške, regulatorne i budžetske okvire sistema socijalne zaštite u FBiH			
SISTEMSKE MJERE	VREMENSKI OKVIR	NOSITELJI	PARTNERI
1.1 Integrirati DRR u strateške okvire socijalne zaštite i zaštite obitelji i djece	2023-2024	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite
1.2 Redefinirati postojeća i kreirati nova zakonska rješenja koja reguliraju novčana davanja i socijalne usluge uzimajući u obzir faktore ranjivosti na vanredne i krizne situacije	2023-2027	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite
1.3 Utvrditi kriterije za procjenu potrebe interventnog djelovanja i pojednostaviti procedure za priznavanje prava na interventnu novčanu pomoć kroz sistem socijalne i dječje zaštite	2023-2027	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite Jedinice lokalne samouprave
1.4 Osigurati kreiranje posebnih budžetskih linija na kojima bi se nalazila namjenska sredstva za interventno djelovanje prema kategorijama stanovništva pogođenim elementarnim nepogodama i drugim kriznim situacijama	2023-2027	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite Jedinice lokalne samouprave	Federalno ministarstvo finansija Kantonalna ministarstva finansija
1.5 Nastaviti primjenu i širenje prakse integracije DRR-a, odnosno planova djelovanja CSR/ustanova SZ u vanrednim situacijama, u strateške razvojne dokumente u FBiH uz učešće sektora socijalne zaštite	2023-2027	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite Jedinice lokalne samouprave	Federalni zavod za programiranje razvoja

STRATEŠKI PRIORITET 2: Pozicionirati sektor socijalne zaštite u integrisanim modelima i koordinacionim mehanizmima smanjenja rizika od katastrofa

SISTEMSKE MJERE	VREMENSKI OKVIR	NOSITELJI	PARTNERI
<p>2.1 Revidirati okvire i pravilnike koji definiraju strukturu članstva Koordinacijskih tijela ili Štabova/Stožera civilne zaštite na način da u iste predvide obavezu uključivanja predstavnika sektora socijalne i dječje zaštite na svim razinama vlasti</p>	2023-2025	<p>Federalna uprava civilne zaštite</p> <p>Kantonalne uprave civilne zaštite</p> <p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike</p> <p>Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p>	<p>Ministarstvo sigurnosti BiH</p> <p>Službe civilne zaštite JLS</p> <p>Centri za socijalni rad</p>
<p>2.2 Nastaviti aktivno učešće sektora socijalne zaštite u DRR platformama na državnom, entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou</p>	2023-2027	<p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike</p> <p>Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p> <p>Centri za socijalni rad</p>	<p>Ministarstvo sigurnosti BiH</p> <p>Federalna uprava civilne zaštite</p> <p>Kantonalne uprave civilne zaštite</p> <p>Službe civilne zaštite JLS</p>
<p>2.3 Uključiti sektor socijalne zaštite u komisije za nadoknadu štete izazvane vanrednim situacijama⁷ u cilju procjene socijalnih učinaka i potreba kojima se unapređuje odgovor i alokacija resursa za oporavak zasnovana na dokazima (da se napravi pomak od materijalnih šteta te otklonile nepodudarnosti, oskudni i nedostadni podaci o socijalnim posljedicama vanrednih situacija)</p>	2023-2025	<p>Federalna uprava civilne zaštite</p> <p>Kantonalne uprave civilne zaštite</p> <p>Općinske/gradske službe civilne zaštite</p>	<p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike</p> <p>Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p> <p>Centri za socijalni rad</p>

⁷ Također, ova mjera podrazumijeva učešće sektora socijalne zaštite u aktivnostima revizija i dopuna važeće Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća u FBiH, posebno u pogledu definicije procjene indirektnih šteta uzrokovanih nastankom vanrednih situacija kako bi se precizirao i socijalni aspekt šteta/učinaka i predvidjelo učešće ustanova sektora socijalne zaštite u radu Komisija, shodno potrebi, obimu i vrsti nastale vanredne situacije.

STRATEŠKI PRIORITET 3: Formalizovati standarde i prakse redovne izrade planske dokumentacije za djelovanje prije, tokom i nakon vanrednih situacija u ustanovama socijalne zaštite u FBiH

SISTEMSKE MJERE	VREMENSKI OKVIR	NOSITELJI	PARTNERI
<p>3.2 Usaglasiti i usvojiti metodologiju za izradu procjena rizika i planova djelovanja u vanrednim situacijama u centrima za socijalni rad i ustanovama SZ, u skladu sa važećom metodologijom za izradu planske dokumentacije za zaštitu i spašavanje u FBiH u bliskoj koordinaciji sa Federalnom upravom civilne zaštite.</p>	2023-2024	<p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike</p> <p>Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p>	<p>Federalna uprava civilne zaštite</p> <p>Kantonalne uprave civilne zaštite</p>
<p>3.3 Normirati obavezu izrade planske dokumentacije za pripravnost, odgovor i oporavak od vanrednih situacija u ustanovama socijalne zaštite kroz važeće pravilnike, odnosno podzakonske akte u sektoru socijalne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća FBiH</p>	2023-2024	<p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike</p> <p>Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p>	<p>Ministarstvo sigurnosti BiH</p> <p>Federalna uprava civilne zaštite</p> <p>Kantonalne uprave civilne zaštite</p>
<p>3.4 Osigurati kontinuirane obuke i stručna usavršavanja u centrima za socijalni rad i ostalim ustanovama SZ za izradu planske dokumentacije u oblasti DRR-a sa redovnim ažuriranjem i testiranjem planova u praksi</p>	2023-2027	<p>Centri za socijalni rad i ustanove SZ u FBiH</p> <p>Općinske/gradske službe civilne zaštite</p> <p>Osnivači ustanova socijalne zaštite na nivou jedinica lokalne samouprave, kantona i entiteta.</p>	<p>Federalna uprava civilne zaštite</p> <p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike</p> <p>Kantonalne uprave civilne zaštite</p> <p>Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p> <p>Savez socijalnih radnika FBiH i kantonalna udruženja</p> <p>Akademska zajednica</p>

<p>3.5. Izraditi plansku dokumentaciju za upravljanje rizicima od katastrofa u svim ustanovama socijalne zaštite (procjene rizika i planovi postupanja, uključujući standardne operativne procedure za zaštitu djece i ranjivih kategorija i smještaj u vanrednim situacijama)</p>	<p>2023-2027</p>	<p>Centri za socijalni rad Ustanove socijalne zaštite u FBiH</p>	<p>Općinske/gradske službe civilne zaštite Federalna uprava civilne zaštite Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalne uprave civilne zaštite Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p>
---	------------------	--	---

STRATEŠKI PRIORITET 4: Efikasno upravljanje podacima i informacionim sistemima sektora socijalne zaštite i uvezanost sa DRR informacionim sistemima i bazama podataka

SISTEMSKE MJERE	VREMENSKI OKVIR	NOSITELJI	PARTNERI
<p>4.1 Uvezati baze podataka sistema socijalne zaštite s informacionim sistemima i bazama iz drugih sektora s ciljem unapređenja protoka informacija i relevantnih podataka iz različitih sektora kroz DRR mehanizme koordinacije s posebnim fokusom na ranjive kategorije stanovništva</p>	<p>2023-2027</p>	<p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite</p>	<p>Federalna uprava civilne zaštite Kantonalne uprave civilne zaštite Centri za socijalni rad Ustanove socijalne zaštite u FBiH</p>
<p>4.2 Kontinuirano ažurirati baze podataka korisnika pružalaca usluga kako bi odražavale promjene stanja ranjivih grupa na terenu, te osigurati razmjenu podataka u svrhu izrade sveobuhvatnih procjena rizika</p>	<p>2023-2027</p>	<p>Centri za socijalni rad Ustanove SZ u FBiH</p>	<p>Nevladine i organizacije civilnog društva, pružaoci usluga SZ</p>
<p>4.3 Podići nivo digitalizacije poslovnih procesa u sektoru socijalne zaštite, pojačati opremanje ustanova SZ digitalnim tehnologijama i opremom i ojačati funkcionalnosti postojećih infomacionih sistema kako bi se efikasnije i interventnije koristili za identifikaciju i ciljanje korisnika u vanrednim situacijama</p>	<p>2023-2027</p>	<p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite Općinske/gradske uprave (osnivači ustanova SZ)</p>	<p>Centri za socijalni rad Ustanove socijalne zaštite u FBiH</p>

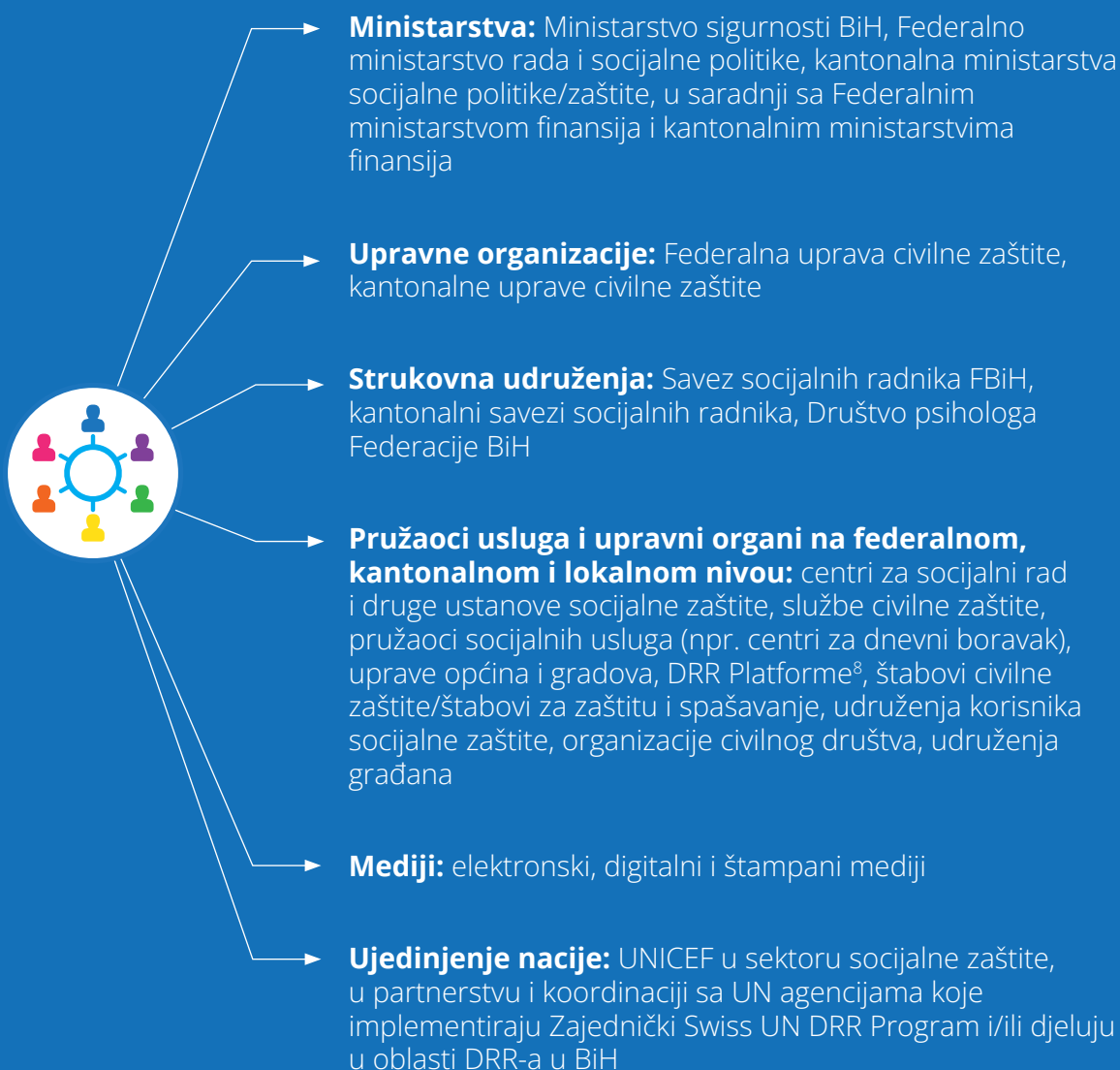

STRATEŠKI PRIORITET 5: Standardizacija organizacionih i stručnih kapaciteta za djelovanje prije, tokom i nakon vanrednih situacija u ustanovama socijalne zaštite kroz kontinuirane obuke i dugoročnu izgradnju kapaciteta

SISTEMSKE MJERE	VREMENSKI OKVIR	NOSITELJI	PARTNERI
5.1 Razvijanje standardnog paketa obuke/stručnog usavršavanja za djelovanje u vanrednim situacijama za stručne radnike i uposlenike sistema socijalne zaštite (na bazi dobrih praksi provedenih obuka u DRR programu)	2023 - 2025	Federalna uprava civilne zaštite Kantonalne uprave civilne zaštite	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite Centri za socijalni rad i ustanove socijalne zaštite u FBiH Savez socijalnih radnika FBiH i kantonalna udruženja
5.2 Integracija standardnog paketa obuke u relevantne nastavne planove i programe relevantnih obrazovnih institucija/ studija socijalnog rada ili kroz uspostavljanje specijalizovanih programa obuka profesionalaca SZ (npr. referentni priručnici, paketi za e-učenje)	2023 - 2027	Akademsko zajednica	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Savez socijalnih radnika FBiH i kantonalna udruženja
5.3 Uspostavljanje registra profesionalaca iz sistema socijalne i dječije zaštite koji su educirani za djelovanje u vanrednim situacijama i izgradnja ove mreže profesionalaca, kako bi se stečena znanja i kapaciteti širili na dodatni broj uposlenika/ustanova SZ (programi mentorstva, razmjene znanja, studentska putovanja i sl.)	2023 - 2027	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalna ministarstva socijalne politike/zaštite	Savez socijalnih radnika FBiH i kantonalna udruženja Centri za socijalni rad Ustanove socijalne zaštite u FBiH, RS i BD

Napomena: UNICEF BiH pruža stručnu i tehničku podršku u realizaciji nadležnosti, odnosno strateških ciljeva i sistemskih mjera Mape puta kroz relevantne DRR programe i tekuće, odnosno planirane intervencije razvoja sistema SZ u BiH

KLJUČNA PARTNERSTVA ZA REALIZACIJU MJERA

⁸ Multisektorsko koordinaciono tijelo za integrisano planiranje i upravljanje rizicima od katastrofa. DRR Platforme su formirane u 10 općina i gradova u BiH, ciljnih lokacija prve faze Zajedničkog Swiss UN DRR Programa. Dugoročna vizija je uspostavljanje ovakvih mehanizama u svim JLS u BiH, kao i na višim nivoima vlasti (uspostavljanje ili jačanje).